Tudor-Radu Tiron

LESPEDEA FUNERARĂ DE LA BUDILA (JUD. BRAŞOV) A JOSEPHEI ZENONE DI CASTELCERIOLO

(OBSERVAȚII GENEALOGICE ŞI HERALDICE)

Muzeele de pretutindeni adăpostesc diferite piese care, deşi binecunoscute specialiştilor locului, ridică totuşi unele semne de întrebare legate de proveniența ori de semnificația lor. O asemenea piesă este lespedea tombală împodobită în partea superioară cu un blazon nobiliar, lucrare aflată în colecția Muzeului Național Secuiesc, unde se află înregistrată sub nr. 8555 *(Pl. 1, 1)*.

Lucrată în piatră şi având dimensiunile 122 × 67 × 14 cm (din care suprafața sculptată 120 × 63 cm), lespedea poartă următoarea inscripție (a cărei descifrare şi traducere i se datorează muzeografului Bordi Zsigmond Lóránd):

„ŐSI CZIMERE
M(É)L(TOSÁ)G(O)S GROF ZENO<NI>
IOSEPHA ASZONY <Ő>
NAGYSÁGÁNAK
M(É)L(TOSÁ)G(O)S UZONI BÉLDI
LÁSZLÓ ÚR ÉLE<TE>
PÁRJÁNAK
HOLT MEG ÉLE<TÉNEK>
XX<X>VI^{IK} ESZTE<NDEJÉBEN>
<181...> MARTII..."

(Traducere: „Blazonul strămoşesc al domniei sale onorabila contesă Josepha Zenone, soția onorabilului domn Ladislau Béldi de Ozun, decedată la 36 de ani, în ... martie 181...").

Relativ bine conservată, lespedea de mormânt provine din capela aflată pe domeniul familiei Béldi de la Budila (jud. Braşov), de unde a fost adusă în anul 1935. Împreună cu alte monumente funerare ale acestei familii, provenite tot de la Budila, lespedea Josephei Zenone se află expusă în lapidariumul amenajat la intrarea în clădirea muzeului. Datorată unui meşter pietrar destul de înzestrat, lucrarea a fost comandată pentru a acoperi locul de veci al celei dintâi soții a asesorului Tablei Regale, mai târziu administrator de Treiscaune în perioada 1816-1836,[1] Ladislau Béldi († 1841). Unic fiu al baronului Antal Béldi şi al baroanei Maria Jósika, Ladislau avea să se recăsătorească, după moartea Josephei Zenone, cu baroana Cristina Henter.[2] Cunoaştem şi că Ladislau Béldi a fost decorat cu Crucea cea Mică a Ordinului Leopold.[3] Probabil că distincția a primit-o nu cu mult înainte de moarte, deoarece numele său nu figurează în listele cavalerilor Ordinului Leopold, alcătuite spre sfârşitul deceniului al II-lea al secolului al XIX-lea.[4]

Dacă despre Ladislau Béldi informații abia se găsesc, încă şi mai puțin se cunoaşte despre prima sa soție; astfel, lucrările clasice de genealogie maghiară menționează căsătoria Béldi-Zenone, dar fără să arate şi prenumele soției lui Ladislau.[5] Rezonanța italiană a numelui ne-a îndreptat cercetările către familiile nobile ale Peninsulei.

Pe la jumătatea distanței dintre Milano şi Genova se găseşte, în plin teritoriu piemontez, orăşelul Tortona. Având origini străvechi, Tortona era, în jurul anului 1000, oraş liber şi sediu episcopal. Comunitatea locală a fost amestecată în frământările politice care, opunându-i pe guelfi şi ghibelini, au marcat timp de mai multe secole istoria Italiei septentionale. Originară din Tortona,[6] familia Zenone începe în 1389, cu un anume Leonardo Zanonus, cleric pe lângă mănăstirea Sfintei Treimi a Ordinului Sf. Augustin. În 1486, Ludovic „Maurul" îi acordă lui Eustacchio Zenone domeniul Pizzocorno, fostă feudă a marchizilor Malaspina. Vor mai trece însă două secole şi jumătate până când neamul Zenone va intra în stăpânirea proprietății Castelceriolo – în asociere cu care această familie va rămâne cunoscută.

Depinzând inițial de oraşul Alessandria, Castelceriolo a aparținut unui anume Giuliano Ghilini, rămânând feudă a neamului acestuia până în 1745, când domeniul şi castelul – existent şi astăzi *(Pl. 1, 2)*[7] – au fost cumpărate de către maestrul auditor Antonio Francesco Carlo Zenone (* Tortona, 20.06.1683 – † Tortona, 06.01.1755), noul proprietar primind din partea regelui Carlo Emanuele III al Sardiniei titlul de „conte di Castelceriolo"[8] (ulterior,

[1] CSEREI Zoltán 2009, 50–57.
[2] PÁLMAY József 2000, 62.
[3] MPSIRGV, 30.
[4] GOTTSCHALK, Friedrich 1817, 55–64.
[5] KEMPELEN Béla 1911, 2. k. 44.
[6] MANNO, Antonio 2000, 274–275.
[7] SARDI, Marco 2010 (Wikipedia – public domain).
[8] GUASCO, Francesco 1911, 445.

domeniul a fost transmis, prin familia di Sambuy, la conții Calvi di Bergolo, rude prin alianță cu Casa Regală a Italiei).

În cea de-a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, conții Zenone di Castelceriolo erau una dintre familiile tipice pentru categoria „nobleței de robă"; în 1770, un anume conte Don Boniforte Zenoni – fiul lui Antonio Zenone de la 1745 – era menționat între magistrații orașului Torino, cu funcția de auditor al „Camerei Regale a Majestatii Sale regele Sardiniei".[9]

Acesta din urmă, pe numele său complet Boniforte Bartolomeo Francesco Simone Zenone, conte di Castelceriolo (* Tortona, 17.09.1720 – † Rivoli, 14.01.1780), avea înrudiri înalte, care îl legau de cea mai veche nobilime a regiunii; sora sa, Agostina, era căsătorită cu marchizul Ferdinando Frascaroli, acesta din urmă descinzând prin femei din istorica familie Malaspina.[10]

Revenind la contesa Josepha Zenone-Béldi, în lipsa unor date certe referitoare la împrejurările care au dus la căsătoria acesteia cu un nobil secui, nu putem decât să conturăm câteva presupuneri, pornind de la puținele elemente certe pe care le deținem. Înainte de toate, trebuie spus că nu au lipsit legăturile genealogice dintre nobilimea Italiei septentrionale şi diferitele familii ale Imperiului (de limbă germană dar şi maghiară, polonă etc.), faptul fiind explicabil în contextul politicii dusă de către Casa de Habsburg în nordul Peninsulei, pe parcursul secolului al XVIII-lea şi în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Înalții funcționari şi ofițerii imperiali, dislocați în Lombardia sau pe teritoriul ducatului Milano, s-au căsătorit cu fiice ale unor nobili locali. Pe de altă parte, familii nobiliare italiene – chiar dinafara teritoriilor pretinse de către Habsburgi! – s-au stabilit în teritoriile austriece, fiind de notorietate deschiderea manifestată, de-a lungul secolelor, de către aparatul de stat, către acele elemente care, indiferent de originea lor, puteau fi utile politicii imperiale.

În acest context, nu ne surprinde să găsim menționată, în 1834, o contesă Amalia di Zenone, domiciliată în Viena, ca membră a unui institut de doamne de la Halle.[11] Prezența acestei nobile în inima lumii germanice nu este întâmplătoare. Iată de ce. Antonio, cel dintâi conte di Castelceriolo, a avut din căsătoria cu Maria Antonia Brenasi patru copii: Boniforte Bartolomeo (la care ne-am referit mai sus), Carlo Giuseppe Giovanni Augustino (* 28. 12. 1722), Bartolomeo Cesare Alessio (* 17. 07. 1730) şi, în fine, Giovanni Battista Bernardino Felice Fortunato (* Tortona, 26. 02. 1735 – † Viena, 12. 05. 1806). Căsătorit cu Anna Maria Quieton von Rosenwald(t), dintr-o familie nobilă a Bohemiei (înnobilată în data de 29. 05. 1680, în persoana lui Wenzel Franz „Kwietan"),[12] acest Giovanni Battista avea să aibă, la rândul lui, următorii copii: Johann Nepomuk Alois (* 21. 06. 1760), Anna (* 21. 06. 1760) şi Elisabeth Amalia Zenone (* cca. 1764).

Căsătoria lui Giovanni Battista cu o doamnă din nobleţea Bohemiei îngăduie presupunerea că, pe această cale, familia Zenone s-a stabilit, prin a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, în posesiunile ereditare ale Habsburgilor. Dintre copiii acestui cuplu, Elisabeth Amalia Zenone este, mai mult ca sigur, aceeaşi cu Amalia Zenone aflată la Viena în 1834, respectabila membră a asociației de la Halle. Aşadar, familia Zenone „prinsese rădăcini" pe teritoriul Imperiului, departe de locurile strămoşeşti, înrudindu-se cu familii din aristocrația Imperiului şi având în față noi perspective.

Fratele Amaliei, Johann Nepomuk Alois, avea să se căsătorească de două ori, mai întâi cu o nobilă de origine maghiară, Josepha Maria Jablánczy de Szentgyörgyi (* 03. 04. 1754, † 1816, dintr-un neam înnobilat în data de 05. 02. 1616, în persoana lui János Sánthaky *aliter* Jablánczy, notar al Comitatului Sáros),[13] iar mai apoi cu Giovanna Gennari (* 12. 11. 1784). Din aceste căsătorii au rezultat, după datele cunoscute, patru copii. Astfel, din căsătoria cu Josepha Maria Jablánczy, a rezultat Bartolomea Anselma Maria (* ...04. 1788), iar din căsătoria cu Giovanna Gennari au rezultat Cesare Giovanni Nepomuk (* 21. 05. 1802), căsătorit cu Henrica Reisner-Kollmann, apoi Felix (* 1803), respectiv Carolina (* 1815), căsătorită cu Onorio, conte Falier (urmaşi asupra cărora nu mai insistăm).[14]

Parcurgând descendența maestrului auditor Antonio Francesco Carlo Zenone, cel dintâi conte di Castelceriolo, nu am reuşit să o identificăm pe contesa Josepha, căsătorită cu Ladislau Béldi de la Budila. În aceste condiții, în lipsa altor surse, nu ne rămâne decât să avansăm câteva presupuneri, pe marginea filiației exacte a contesei. Mai întâi, credem că aceasta s-a născut în ramura lui Giovanni Battista Zenone, cel decedat la Viena în 1806. Nu avem date din care să rezulte că frații acestuia au avut vreo legătură cu teritoriile habsburgice propriu-zise, ceea ce ne determină ca, până la proba contrarie, să nu avem în vedere decât ramura menționată. Apoi, parcurgând succesi-

[9] ORLANDI, Cesare 1770, 446.
[10] GIANI, Pietro 1928, passim.
[11] *AIRL,* 447.
[12] DOERR, August von 1900, 164.
[13] KEMPELEN Béla 1911, V, 411–412.
[14] *GENEALL,* passim. (informațiile genealogice redate până aici au fost extrase din baza de date menționată)

unea descendenților lui Giovanni Battista şi având în vedere vârsta de 35 de ani a defunctei contese Josepha, rezultă că aceasta trebuie să fie tot o fiică a lui Johann Nepomuk Alois Zenone, din prima sa căsătorie cu Josepha Maria Jablánczy. Un argument în acest sens este prezența prenumelui „Josepha", care duce la concluzia că avem de-a face cu un copil din prima căsătorie a lui Johann Nepomuk Alois, iar nu din cea de-a doua. Momentul naşterii Josephei Zenone poate fi cu aproximație stabilit pe la 1775–1780, având în vedere vârsta acesteia la data decesului, deces care, după cum o indică lespedea sa funerară, a avut loc pe la începutul deceniului al II-lea al secolului al XIX-lea.

Specialiştii în genealogie cunosc prea bine faptul că lacune ori informații incerte pot fi întâlnite chiar şi în privința unor familii însemnate din trecut. Dificultatea cercetătorului este cu atât mai mare, cu cât membrii unei familii nu au deținut poziții importante, ei ducându-şi viața departe de strălucirea şi publicitatea care facilitează cercetarea ulterioară. Astfel, din cele arătate mai sus rezultă că ramura familiei Zenone stabilită în Imperiu nu a avut alianțe foarte însemnate; neamurile Quieton von Rosenwald, Jablánczy de Szentgyörgyi etc., făceau parte dintre cele cu doar câteva generații de noblețe. Prin urmare, membrii familiei Zenone nu s-au putut impune în noua lor patrie, neatingând funcții înalte nici la sfârşitul secolului al XVIII-lea şi nici la începutul celui următor. În acest sens, nu este de neglijat faptul că, parcurgând listele de doamne decorate cu Ordinul austriac al „Crucii Înstelate" constatăm că, la sfârşitul deceniului al II-lea al secolului al XIX-lea, nicio Zenone nu figura între cele peste 800 de nume ce primiseră această înaltă favoare imperială.[15] De altfel, dacă familia Zenone nu deținea o poziție foarte însemnată, nici familia lui Ladislau Béldi nu depăşise nivelul de nobilime de provincie. Concluzia este dovedită din observarea alianțelor încheiate de surorile acestui Ladislau: Anna, căsătorită cu Antal Mihálcz de Gelence, apoi Maria, căsătorită cu contele György Nemes şi, în fine, Klara, căsătorită cu Gergely Sándor[16] – pe scurt, alianțe bune, dar care nu depăşeau zona Treiscaune. După cum am arătat şi mai sus, nu cunoaştem împrejurările care au dus la căsătoria dintre Ladislau Béldi şi Josepha Zenone şi credem că ar fi hazardat să venim cu alte presupuneri în această privință. Nu ştim nici cu ce zestre a venit Josepha şi nici ce viață a avut. Provenienția locală a pietrei de mormânt nu ne lasă să întrezărim altceva decât o existență provincială şi lipsită de strălucire, departe de frământările din marile centre ale Imperiului.

Piatra de mormânt a contesei Zenone transmite un dublu mesaj, genealogic şi heraldic. Din punct de vedere genealogic, formula „stema strămoşească..." (cu care începe inscripția) aminteşte epitafurile similare ale mai multor nobili ardeleni de la sfârşitul secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea, precum sunt destule, de exemplu, în biserica reformată de la Cluj.[17] Urmează informațiile referitoare la defunctă, informații care, deşi puține, ne-au îngăduit totuşi să încercăm identificarea acesteia.

O precizare trebuie făcută în privința titlului nobiliar al Josephei Zenone. Astfel, pe parcursul prezentului studiu, ne-am referit constant la defunctă folosind titlul de „contesă" – de altfel, în acord cu textul efectiv redat pe piatra de mormânt. Pe de altă parte, nu credem că titlul de „conte di Castelceriolo", acordat în 1745 maestrului auditor Antonio Francesco Carlo Zenone, va fi fost transmisibil altfel decât în primogenitură. Avem în vedere faptul că, în Europa Occidentală, titlul era legat de o feudă, iar feuda avea, potrivit regulilor devoluțiunii senioriale, un singur titular. În spațiul italian, restul membrilor unei familii titrate erau desemnați, de regulă, prin formula „nobili dintr-un neam contal/marchizal/ducal" (it. *nobile dei conti/marchesi/duchi*). Prin urmare, întrucât titlul de „conte di Castelceriolo" este atestat în persoana lui Boniforte Bartolomeo Zenone, fiul lui Antonio Francesco Carlo, rezultă că celelalte ramuri nu au fost îndrituite să îl poarte. Presupunerea este întărită şi prin faptul că familia Zenone nu figurează în lista familiilor contale ale Imperiului (am avut în vedere, prin sondaj, trei ediții ale unui cunoscut anuar din prima jumătate a secolului al XIX-lea).[18] Aşadar, titlul corect al descendenților lui Giovanni Battista Zenone (între care şi Josepha, căsătorită Béldi) era, cu toată probabilitatea, acela de „nobili din neamul conților Zenone di Castelceriolo". Cu timpul, detaliul a dispărut din adresarea curentă, ceea ce a făcut ca, departe de locurile strămoşeşti, descendenții stabiliți în Austria, Bohemia, Ungaria ori Transilvania să folosească în deplină libertate titlul de conte.

Lespedea aflată în colecția Muzeului Național Secuiesc este împodobită în partea superioară, cu stema de neam a defunctei: *scut sfertuit; în I-ul cartier, o acvilă încoronată; în al II-lea cartier, un grifon întors; al III-lea cartier, fasciat de şase piese, cu o bandă; în al IV-lea cartier, cinci turnuri, aşezate în săritoare. Scutul este timbrat printr-o coroană contală şi susținut de doi lei cu capetele întoarse*[19] *(Pl. 1, 3).* Din literatura de specialitate italiană, cunoaştem şi cromatica armelor

[15] GOTTSCHALK, Friedrich 1817, 74–92.
[16] PÁLMAY József 2000, 62.
[17] ENTZ Géza – KOVÁCS András, 1995, passim.
[18] *TASCHENBUCH,* 1826, 1840, 1855.
[19] BERRUTI, Aldo 1978, voce „Zenone da Tortona".

Zenone; astfel, în I-ul cartier, acvila era de culoare neagră în câmp de aur, în cel de-al II-lea cartier, grifonul era de culoare roşie în câmp de argint, în cel de-al III-lea cartier, fasciatul era azuriu-argintiu iar banda era argintie şi încărcată cu trei litere „Z" negre, în fine, în cel de-al IV-lea cartier, turnurile erau aurii în câmp roşu *(Pl. 1, 4).*

Nu avem date certe despre vechimea sau semnificaţia acestor arme. Doar în ceea ce priveşte pasărea monocefală din primul cartier al stemei, credem că ne aflăm în prezenţa unei acvile a Imperiului (it. *aquila dell'Imperio*, *aquila ghibellina*), figură cu largă răspândire în heraldica din nordul Italiei, îndeosebi în armele acelor familii care susţinuseră cauza imperială. Suporţii şi coroana contală trebuie să fi fost adăugate, printr-o concesiune de arme, în momentul ridicării lui Antonio Francesco Carlo Zenone la rangul de conte. Observăm, ca o particularitate, cele trei litere „Z" care determină caracterul vorbitor, aluziv, al acestui blazon.

Nu am reuşit să identificăm alte însemne heraldice ale familiei Zenone, cu excepţia unor reprezentări aflate în armorialul *Insignia urbium Italiae septentrionalis – Nobilium Mediolanensium* („Cod. icon. 270"), manuscris conservat la Biblioteca de Stat a Bavariei.

Executat în spaţiul italic, pe la 1550-1555, având inscripţii în limba latină şi reunind mai multe sute de blazoane ale unor familii nobile, manuscrisul cuprinde două steme atribuite familiilor „de Zanonis de Vaprio", respectiv „de Zenonis de Iaprio".[20] Foarte asemănătoare, cele două steme au ca element comun câmpul împărţit în benzi multicolore din stema Comunei Vaprio d'Adda, municipalitate aflată în Provincia Milano. Nu avem, iarăşi, niciun fel de informaţii referitoare la neamul Zanonis/Zenonis din Vaprio, dar putem observa asemănarea dintre armele „de Zenonis de Iaprio" şi, respectiv, cele două cartiere din dextra ale stemei Zenone di Tortona şi Castelceriolo *(Pl. 1, 5).* Chiar dacă nu mai puţin de 100 km despart Comuna Vaprio d'Adda de regiunea Alessandriei (în care se află localităţile Tortona şi Castelceriolo), nu este exclus ca familia Zenone di Tortona şi Castelceriolo să fi preluat în armele sale, la un moment neprecizat, acvila şi benzile din armele familiei omonime de la Vaprio *(Pl. 1, 6).* Modificarea cromaticii, transformarea benzilor în fascii şi adăugarea celor trei litere „Z" nu trebuie să ne surprindă, având în vedere dinamismul excepţional de care arta heraldică peninsulară a dat întotdeauna dovadă. În fine, preluarea stemei unei familii omonime nu constituie o noutate; spre exemplu, în timpul pontificatului său, Pius al IV-lea (1559-1565) a folosit armele casei Medici, deşi el provenea dintr-o familie Medici de la Milano, iar nu din celebra familie florentină cu acelaşi nume...[21]

În concluzie, prezentul studiu constituie o contribuţie pentru mai buna cunoaştere a nobilimii fostului Imperiu Austriac. Pornind de la cele câteva informaţii pe care ni le furnizează lespedea funerară a Josephei Zenone am încercat să stabilim cărei familii i-a aparţinut defuncta. Parcurgând generaţiile familiei Zenone, am încercat apoi să stabilim care dintre membrii acestui neam s-au stabilit pe teritoriul Imperiului, ajungându-se pe această cale la căsătoria Josephei Zenone, nobilă de origine italiană, cu un vlăstar al unei vechi familii secuieşti. Dincolo de prezentul studiu de caz putem reţine, ca o concluzie generală, *mobilitatea deloc de neglijat a familiilor nobile din Imperiu*, precum şi fenomenul de lungă durată al *integrării elementelor aristocratice străine în societatea acestei entităţi politice*. Nu în ultimul rând, analiza blazonului familiei Zenone îngăduie relevarea câtorva dintre trăsăturile heraldicii nobiliare din Occident, precum şi stabilirea unei paralele cu heraldica Europei Centrale.

Tiron, Tudor-Radu – Comisia Naţională de Heraldică, Genealogie şi Sigilografie a Academiei Române, Bucureşti, trtiron@yahoo.com

[20] *Cod. Icon. 270,* f. 436r, respectiv f. 438r.

[21] NEUBECKER Ottfried 1977, 236, 238.

Abrevieri

AIRL	=	*Almanacco imperiale reale per le provincie del Regno Lombardo-Veneto sogette al Governo di Milano*, dall' I. R. Stamperia. Milano, 1834.
Cod. Icon. 270	=	*Insignia urbium Italiae septentrionalis – Nobilium Mediolanensium,* Bayerische Staatsbibliothek, München, Cod. icon. 270 (manuscris).
	=	versiune online la adresa: http://codicon.digitale-sammlungen.de/Blatt_bsb00001430,00000.html
GENEALL	=	http://www.geneall.net (pagina de internet a *Geneall global project*, cuprinde fişele mai multor personalităţi din trecut, cu numeroase conexiuni genealogice şi istorice şi geografice).
MPSIRGV	=	*Manuale per le provincie soggette all' imperiale regio governo di Venezia*, Presso Francesco Andreola Tipografo Guberniale.Venezia, 1845.
TASCHENBUCH	=	*Historisch-Heraldisches Handbuch zum genealogischen Taschenbuch der gräflichen Häuser*, Justhus Perthes. Gotha, 1826, 1840, 1855.

Bibliografie

BERRUTI, Aldo
1978 *Tortona insigne. Un millennio di storia delle famiglie tortonesi*, Cassa di risparmio di Tortona, Tortona.

CSEREY Zoltán
2009 Főkirálybírák 1709–1876 között, in: Uő.: *Önkormányzatiság és katonai hatalom Háromszéken a 18–19. században*, Sepsiszentgyörgy, 7-66.

DOERR, August von
1900 *Der Adel der böhmischen Kronländer; ein Verzeichnis derjenigen Wappenbriefe und Adelsdiplome welche in den Böhmischen Saalbüchern der Adelsarchives im k.k. Ministerium des Innern in Wien eingetragen sind*, F. Rivnác, Prag.

ENTZ Géza – KOVÁCS András
1995 *A Kolozsvári Farkas utcai templom címerei,* Balassi–Polis, Budapest–Kolozsvár.

GIANI, Pietro
1928 Montacuto – Il Castello, „*Revista di Storia, Arte, Archeologia per la provincia di Alessandria*", Anno XXII (XXXVII) – Fasc. XLVII (serie III), 1928, p. 179-202.
(consultare online: http://www.vallicuronegrueossona.it/Page.asp?t=2&n=91&o=738).

GOTTSCHALK, Friedrich
1817 *Almanach der Ritter-Orden*, Erste Abtheilung, *Die deutschen Ritter-Orden,* Georg Joachim Goeschen, Leipzig.

GUASCO, Francesco
1911 *Dizionario feudale degli antichi Stati Sardi e della Lombardia (dall'epoca carolingica ai nostri tempi, 774–1909)*, Tipografia già Chiantore-Mascarelli, Pinerolo.

KEMPELEN Béla
1911 *Magyar nemes családok*, Budapest.

MANNO, Antonio
2000 *Le armi gentilizie piemontesi da „Il Patriziato Subalpino"*, a cura di Angelo Scordo, Edizioni VIVANT, collana di Scienze Ausiliarie della Storia n. 2. Torino, dicembre.

NEUBECKER, Ottfried
1977 *Le grand livre de l´héraldique. L'histoire, l'art et la science du blason,* Encyclopedie Elsevier, Paris/Bruxelles.

Josepha Zenone di Castelceriolo bodolai (Brassó megye) sírköve

(Genealógiai és heraldikai észrevételek)

(Kivonat)

A Székely Nemzeti Múzeum kőtárában egy olyan, a Brassó megyei Bodoláról származó sírkő található, amely egykor a 19. század elején elhunyt Uzoni Béldi Lászlóné, Josepha Zenone di Castelceriolo sírján állt.

Míg a férj életéről viszonylag sok adat maradt fenn, addig a feleség kiléte és élettörténete homályba veszett. Ezt a hiányosságot igyekszik pótolni a fenti tanulmány, amely genealógiai és heraldikai források révén megpróbál fényt deríteni Béldiné élettörténetére.

A kutatás eredményeként kiderült, hogy Josepha asszony az észak-itáliai, a 14. század óta adatolt, a 18. század közepén grófi rangra emelkedett Zenone család egyik Bécsbe költözött sarja, Johann Nepomuk Alois és Szentgyörgyi Jablánczy Josepha Mária gyereke lehetett.

Annak kiderítésére azonban, hogy egy Bécsben nevelkedett itáliai származású kisasszony milyen körülmények között kötött házasságot Béldi Lászlóval, további kutatásokra lesz szükség.

The tombstone of Josepha Zenone di Castelceriolo from Bodola (Budila, Braşov County)

(Some genealogical and heraldic considerations)

(Abstract)

In the lapidary of Székely National Museum there is a tombstone from Budila (Bodola), Braşov County, which once stood on the grave Mrs. Uzoni Béldi Lászlóné, Josepha Zenone di Castelceriolo deceased at the beginning of the 19th century.

While the life of her husband is pretty much documented with data, her own identity and life-story is shrouded in mist. This study aims to fill in this hiatus, from genealogical and heraldic sources throwing some light on the biography of Mrs. Béldi.

As a result of our investigation we revealed that Mrs. Josepha could be the child of Jablánczy Josepha Mária of Szentgyörgy and Johann Nepomuk Alois, an offspring, moved to Vienna, of the Zenone family, from Northern Italy, a family mentioned already from the 14th century and risen to the rank of Count at the mid-eighteenth century.

However, in order to find out how a lady of Italian origin grown up in Vienna came to marry László Béldi, further investigations will be needed.

1

2

3

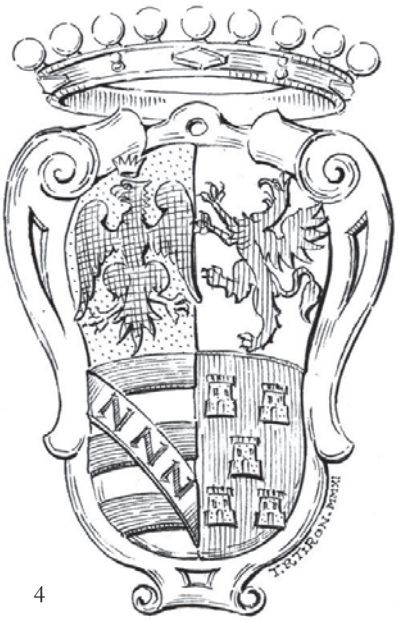

4

5

6

Planşa 1 ***1.*** Piatra funerară a Iosephei Zenone; ***2.*** Castelul Castelceriolo; ***3.*** Blazonul familiei Zenone de pe piatra funerară; ***4.*** Blazonul familiei Zenone (reconstituirea autorului după descriere); ***5.*** Elemente ale blazonului familiei Zenonis de Iaprio de pe piatra funerară; ***6.*** Blazonul familiei Zenonis de Iaprio (desenul autorului)